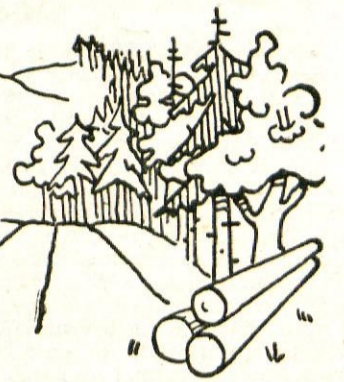

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJEV ČRNOMELJ, NOVO MESTO IN TREBNJE

LETO I. — Stev. 41

NOVO MESTO, 9. decembra 1950

Izhaja tedensko

Volili bomo

17. decembra znova stopamo svobodno na volitve. Volili bomo delegate v okrajno skupščino, v najvišji organ ljudske oblasti okraja. Ker bodo naši predstavniki zastopali delo in težnje ljudstva ter dajali pomoč nižjim organom oblasti, moramo resno izbirati kandidate. Marsikdaj si očitamo že po končanih volitvah, da smo predlagali in izvolili v odbore nedelavne, nepoštene in socialistični graditvi nenaklonjene ljudi, ki nimajo razumevanja do skupnosti, so pristranski in delujejo raje za osebne koristi, kot pa za skupnost.

Dobra izbira in uspeh pri volitvah pa zavisi od političnega dela partijskih in množičnih organizacij z ljudskimi množicami v mestu in na vasi. Njihovo delo in delo aktivistov je, da pouče o pomenu teh volitev slehernega državljan v še tako zakotni vasi, da se ne bo dogodilo, da se poedinci še na dan samih volitev sprašujejo kedar, kje in kakšne so volitve, kot se je to zgodilo v nekaterih primerih pri naših zadnjih volitvah v osnovne organizacije fronte.

Ljudske množice so zdrave in so pripravljene sodelovati v najtežji borbi. To nam dnevno potrjujejo naši delovni kolektivi z novimi zmagami, bodisi v našem kmetijskemu ali industriji. Prav to nam je dokaz, da ljudstvo zahteva in da je željno političnega dela, to je, dobro pripravljenih sestankov na vasi, na katerih se bo razpravljalo o bodočem narodnem socialističnem gospodarstvu, o položaju doma in v svetu in s čimer bo odpadlo vse tisto nepotrebno razburjenje posameznikov, ki so še zastrupljeni od strani reakcionarnih elementov, zaradi odkupov planov in oddaj.

Če se vprašamo, kako pomembne so volitve v te ljudske organe, moramo nujno ugotoviti, da je politično delo z množicami, nezadostno.

Ljudski odborniki imajo danes zelo važno vlogo, mogoče bolj kot kdaj koli, saj stojijo pred okrajnim ljudskim odborom mnogo širše, težje in odgovornejše naloge. Odgovornejše in širše naloge so pa predvsem zato, ker iz dneva v dan raste socialistična graditev, raste industrija in pogloblja se demokratičnost. Ta demokratičnost se kaže v vedno večjem soodločanju ljudskih množic v gospodarstvu.

Nepravilna bi pa bila trditev, da so bili vsi odborniki enaki. Mnogi so izpolnili težke naloge. Še uspešnejše pa bi bile, če bi bil sam sistem dela drugačen. K takemu sistemu dela pa pristopamo prav danes. Mi vsi smo že slišali o decentralizaciji in demokratizaciji naše državne uprave. Kaj naj to pomeni? Državna uprava in družbeni aparat sta se zmanjšala. Dalo se je več pristojnosti in možnosti odločanja najnižjim organom oblasti, bodisi oblastnih ustanov ali družbenih organizacij. Ta demokratičnost pa se razume tako, da odgovornost in delo prehaja v roke delovnih množic.

Okrajni ljudski odbor je zasedal

Okrajni ljudski odbor je na svojem rednem zasedanju 30. novembra razpravljalo o zelo važnih vprašanih okraja Novo mesto. Kljub močnemu neurju, ki je divjalo prejšnjo noč po Suhi Krajini in tudi drugod po okraju, se je zbralo tri četrtine odbornikov na zasedanje. V uvodnem govoru je tovariš predsednik Izvršnega odbora Smit Stane nakazal pot razgovora tega zasedanja.

Najvažnejše vprašanje, to je vprašanje prehrane, je v našem okraju rešeno le delno na zadovoljiv način. Odkupi, zaradi katerih ljudje najbolj tarnajo, niso bili izvršeni, kakor bi morali biti. Zavedati se moramo prav mi, ki smo skoraj izključno kmetijski predel, da od pravnega zadoščenja odkupnemu planu zavisi tudi izvršitev načrta o izgraditvi težke industrije, torej naše samostojnosti. Prav vsi gledajo na našo industrializacijo s precej sovražnimi pogledi. Vzhod kakor tudi zahod prav dobro veda, da nas bo prav industrializacija okrepila, da nas bo gospodarsko dvignila in s tem tudi osamosvojila. Nič več ne bomo odvisni od raznih izkoriščevalcev in nič več nam ne bo mogel katerikoli škodovati v izboljšanju naših življenjskih prilik. Pa ni samo to gonilna sila, ki nas sili k izpolnitvi našega odkupa. Pomisliti moramo na to, da nas je zadelo huda gospodarska nesreča. Suša, ki je bila v naši državi na jugu še hujska, kakor pri nas v

Sloveniji, je pripeljala naše vodstvo do izdajanja zelo važnih odredb, s katerimi je zavarovana preskrba ljudi z živili. Če bi teh ukrepov ne bilo, bi naši sovražniki dosegli svoje. Naše delovno ljudstvo bi se težje premagovalo ogromne napore za doseglo boljšega življenja. Prav je, da smo zaprosili za pomoč, toda tudi sami moramo poiskati vse vire doma, da odvrnemo nesrečo. Varčevanje mora postati naša lastnost, postati mora naša stalna in nenehna borba za doseglo izboljšanja prilik. Toda pogledimo, kako so nekateri protiljudski posamezniki izrabili to našo trenutno gospodarsko nesrečo. Star špekulant Miklič, mlinar iz Vrhpeči, KLO Mirna peč, je skrival preko 7000 kg žita, moke in drugih prehranitvenih predmetov, da bi gospodarsko nesrečo izkoristil v svoj prid. Prav tak špekulant in protiljudski element je Glavan, mlinar iz Kota KLO Dvor, ki je skrival 3000 kg žita in moke, ter Mlakar iz Skocjana. Taki krvosesi so krivi slabih prehranitvenih prilik in jih mora ljudsko sodišče onemogočiti. Najdejo se še celo celi odbori, ki zavirajo prehrano ljudskih množic, ker nočejo pravilno razdeliti odkupnih planov na posamezna kmečka gospodarstva. Da bodo vsi kmetovalci seznanjeni z izpolnitvijo odkupnega načrta, je tov. poverjenik za državne nabavke postregel s številkami in primeri.

pritožbe, prošnje in drugo, samo da bi zavlačevali odkup. Govoričenje, da poletje ni primerno za pitanje, je samo izgovor, ki nikakor ne drži. To dokazuje dejstvo, da tudi mršavcev niso oddali, kateri bi morali v državnih pitališčih biti vsaj do septembra, kjer bi jih izpitali in s tem izpolnili zahtevo delovnih ljudi po maščobi.

Odkup krompirja bi moral biti 158 vagonov, izpolnjen je pa do sedaj 90%. Odkup bi moral biti izvršen že pred 14 dnevi. Kje bi naj pa bila krivda, da še ni tako? — Zopet slaba organizacija, slab razgovor s kmetovalci in še slabša zavest nekaterih špekulantskih kmetovalcev. Vsled poedinih odbornikov je moral biti odložen prosti odkup krompirja in je moral nastopiti predpisani. Dobri odborniki so imeli tudi dobre uspehe. Tako v Ajdovcu, Zburah, Zagradu, Smolenji vasi, Globodolu, Birčni vasi, Mirni peči. Najslabši je bil KLO St. Jurij, kjer je odkup izpolnjen samo s 60%. To ni prav nič čudno. Namesto da bi tov. tajnik sedaj najbolj delal na odkupih, se je vozil po svatbah in le redko prišel na odbor. Prav tako je odkup slabo izpolnjen v Beli cerkvi, St. Petru, Podturnu in Smarju.

Odkup mleka je izpolnjen 80%. Da je izpolnitev tega plana slaba, je krivda na kmetovalcih, veliko pa tudi na kontroli, ki ni kontrolirala izpolnitve plana. Ni pa samo v izpolnitvi plana težava, še veliko bolj bi bilo potrebno paziti na kakovost. Maščoba mleka naših krav bi morala biti najmanj 3,5 do 5%. Pri kontroli pa se je ugotovilo, da je maščobnost veliko nižja, ponekod celo do 0,9%. Ali nam je res tako malo mar zdravja naših otrok in starčkov ali pa ozdravljenja naših bolnikov, ki bi naj čimprej zasedli zdravi in čili svoja delovna mesta? Take prestopke je potrebno najstrože kaznovati.

Pomislmo na milijone ljudi, ki čakajo na hrano

Za leto 1950 imamo v načrtu 626 ton mesa, ki ga moramo odkupiti. Izpolnili smo ga 85%. Svoj časovni plan so presegli Kamenca, Stopiče, Smihel pri Novem mestu, Zagrad, Zbure, Skocjan, Prečna, Ajdovec, Globodol, Gaberje in Brusnice. Ti KLO so se zavedali svoje naloge ki je v tem, da preskrbijo delovnemu ljudstvu vsakodnevno hrano. Marsikdo od najhujših kričačev obenem pa tudi najdrznejših črnih klavcev zagovarja neizpolnjevanje oddaje mesa, češ da bo prekomerno oddajanje živine ohromilo našo živinorejo. Saj ni oddaja mesa mišljena samo za govedino, ampak tudi za meso svinj, drobnice, perutnine itd. Temu so seveda krivi Krajevni ljudski odbori, ki ne navajajo ljudi na take odredbe in tudi sami zavirajo oddajo. Pogledimo samo predsednika Smarjete, Goloba, ki je načrt odkupa ohromil tako, da so Smarječani v zaostanku za 40 prašičev mršavcev, za 1002 kg masti, 10.317 kg žita itd. Takim ljudskim odborom kot je ta, bo potrebno do skrajnosti zavreti klanje živine za prosti trg, za veselice, posebno pa še ostro nastopiti proti črnim zakolom.

Odkup masti je posebno pereč. Celoten načrt odkupa je 98 ton, izvršenega pa je le

S takim načinom organizacije ljudskih odborov se bo dalo veliko več možnosti izvršnim odborom za kolektivno reševanje in dajanje pomoči krajevnim ljudskim odborom. To se pravi zadolžitve in uspehi bodo le takrat uspešni, kadar bomo kot dobri člani fronte vsi pravilno razumeli novi način in novi sistem, ki so ga naši voditelji v svojih govorih in v praksi že pokazali. Je in bo tudi tako ostalo, da bodo ljudske množice občutile težave, kjer bodo ljudski odbori in politične organizacije slabe. Ker pa ne želimo, da bi se še v bodoče ponavljale ene in iste napake, je naša osnovna dolžnost, da bomo zbrali res prave ljudi v bodoče ljudske odbore in jih res na volitvah 17. decembra stoodstotno potrdili.

Potočar Janez

26%. Ali res mislite, da je krivda v pomanjkanju prašičev? Prav gotovo ne! Samo pogledjte Zbure, St. Jernej, Zagrad in Ajdovec, kjer so načrt odkupa prekoračili, pa kraje, kjer so rejni prašiči doma, kakor Prekopa, Dobrava, St. Jurje, Smarje, Prečna itd., ki niso izpolnili odkupa, ampak so raje delali

Daj nam naš vsakdanji kruh . . .

Dokončni plan belih žit smo prejeli pred žetvijo, in to znižanega od prvotno postavljenih 108 vagonov na 80 vagonov. Ta načrt je izpolnjen 90%. Ker pa se je vprašanje odkupa belih žit v zvezi z nastalo sušo izpremenilo in poostrišlo, je ostal v veljavi prvotni plan. Nekateri odbori, ali bolje rečeno odborniki, niso hoteli razumeti novo nastalega vprašanja, zato niso pravočasno pregledali obremenitve in je tudi niso izpremenili, zato je odkup pri sedanjih številkah le 67% izpolnjen. Povsem neopravičeno in trdovratno so zastopali stališče neizvršitve odkupnega načrta Krajevni ljudski odbori Gradišče, Dobrava, St. Jurje, Straža in Dolž. Če bi bilo res tako težko zaradi belih žit, potem bi prav tako težko izvršili odkup Zbure, Zagrad, Dvor, Ajdovec, St. Jernej, Zužemberk, Globodol in Karteljevo. Toda ti Ljudski odbori so se zavedali svoje dolžnosti, pa so odkup izvršili 100%. Ker nekateri odborniki ali pa Krajevni odbori niso pravočasno in stalno vodili odkupnega dela, so se nekateri, posebno večji kmetje, okoristili z izmikanjem obvezni oddaji. Posebno izraziti špekulanti so: premožni kmet Kralj Franc iz Jelendola pri Skocjanu, kmet IV. skupine Barborič Franc iz Savinjka in prav tak kmet Mlakar iz Skocjana. Oba sta zatrjevala, da nimata toliko žita, ljudska

inšpekcija pa je izvohala, da imata oba spravljene precej žita po sodih v kletih, v slami in še celo pri bajtarjih, ki jih izrabljata kot delovno silo. Prav gotovo bi ne bilo takih špekulantov kot so iz Krajevnega ljudskega odbora Prekopa: Rebselj, Jordan, Cekuta, Bučar Uršula in Luzar Marija, če bi ne imeli podpore pri brezvestnih odbornikih, kakor so Metelko, Crtalič iz Grobelj in Kuzma iz Ostroga. Odbornik Gregorčič iz Bele cerkve ni dopustil izvedbe odkupov v svoji vasi, čeprav so bili na mlatilnicah ugotovljeni hektarski donosi 1300 pa do 2400 kg.

Prav gotovo niso s takimi špekulantskimi kmeti zadovoljni njihovi sovaščani, ker z njimi gre glas, da je njihova vas proti izvedbi našega samostojnega gospodarstva. Prav take brezvestne mora ljudsko sodišče ostro prijemati, kajti ti so krivi, da prehrana ne gre tako, kakor bi morala in da peša delovna sila premnogim, ki ob strojih ustvarjajo lepše in boljše življenje našemu delovnemu človeku.

Koruza je odkupljena 66%. Ta številka pa je zato tako nizka, ker še ni vsa koruza dovoljno suha in bo potrebno, da se to čimprej izvrši.

Odkup ajde je izpolnjen s 111%, odkup prosa pa s 539%.

Kaj sedaj ukreniti?

Delovno ljudstvo čaka na hrano in treba jo bo zbrati. Odborniki so soglasno sklenili, da bo odkup izvršen do konca decembra. Zato bodo člani okrajnega ljudskega odbora sklicali sestanke, posebno pa še zbere volivcev, na katerih se bodo temeljito pomenili. Nič več ne bodo dopustili, da bi plane razdeljevali kar administratorji ali pa evidencičarji, ampak vsi vaščani. Da ne bo več takih zaostankov, pa bodo Krajevni ljudski

odbori čimprej izpolnili gospodarske in odkupne liste. Kmet mora vedeti že sedaj, kaj bo moral jeseni 1951. leta oddati in kaj mu bo ostalo za proste viške. Odborniki so povedali v razgovoru, da so ljudje željni razgovorov in točnih ugotovitev. Prav s tem, če se bodo sestavljali in razdeljevali načrti odkupov na zborih volivcev, se bodo ti zavedali, da so izvrševalci svoje oblasti in tudi svoji zakonodajalci.

Dvignimo hektarski donos

Nič ni čudnega, da se je na skupščini razpravljalo tudi o kmetijstvu. Odkup in dvignimo hektarskega donosa gre pač skupaj. Največje težave dela pa živinoreja. Suša je povzročila velikansko vrzel v prehrani naše živine. Ze veliko se je razpravljalo in pisalo o tem, kje bomo dobili prepotrebno krmo. Vendar pa še danes zelo nezadovoljno gledajo kmetje na pripravljane silose, uporabe koruznice in drugih rastlin za našo živino. In vendar še danes vidimo v Smihelu nepokošeno travo. Kaj je temu kmetovalcu padlo v glavo, da jo je pustil v nemar? Ali nevednost ali spekulativnost ali pa namerno zniževanje živinske krme? Napačno bi bilo, da bi gledali pri sedanjem stanju, povzročenem po letošnji suši, samo na sebe, pri tem pa pozabili na južne republike, ki so še bolj pri-

Dvig hektarskega donosa je bil uspešen le pri kmečkih obdelovalnih zadrugah, pa še tu le v posameznih panogah kmetijstva Dobra posestva so Graben, Struga, Smarješke toplice. Če se da tu nekaj narediti, potem bi se lahko tudi drugje. Samo treba je več odgovornostnega čuta in boljše delovne discipline in organizacije. V privatnem gospodarstvu ni videti posebnega zanimanja za dvig hektarskega donosa. So le posamezni primeri, kakor Peter Durjava iz St. Jerneja in drugi.

Posebno poglavje v našem kmečkem gospodarstvu je sadjarstvo in vinogradništvo. Letošnjo zimo moramo napeti prav vse sile za zatiranje ameriškega kaparja, ki ogroža naše nasade. Stanje sadjarstva je, lahko bi rekli, obupno. Ta ogromni vir dohodkov na sadju, se nam bo popolnoma izmaknil, če ne bomo z vso silo začeli zatirati kaparja. Zelo dobro so začeli borbo s kaparjem v St. Jerneju, kjer imajo posebno dobrega sadjarja in organizatorja v šolskem upravitelju Marinču Martinu. Prav gotovo seže njegov vpliv tudi na Brezovico, kjer je sadjarstvo vzorno. Prav tako je skrb novomeškega mestnega odbora velika, ker so zadolžili za borbo proti kaparju odlične sadjarske generale Lilijo, Adamiča, Zagorca in druge. Prav dobra je bila misel, naj se na šolskih vrtovih uredi drevnice, ki bi imele dvojen namen: 1. šolo-obvezni otroci bi v pionirskem krožku imeli obilo dela in zanimanja; 2. naši sadovnjaki pa bi dobili nov vir mladega drevja.

Prav isto je z vinogradništvom. Naši vinogradi se vedno bolj izpopolnjujejo s samorodnico in izgubljajo star sloves dobrih evičkov. Ali je temu kriva zanemarjenost ali neznanje ali cena. Ne bi rekel ne eno ne drugo, ampak padanje interesa za dobro vinogradništvo. Ali si morete misliti, da je neki kmet iz Ajdovca pustil vinograd neoplet in neokopan in trte nepovezane. Trta je rodila sama in ko je grozdje dozorelo, ga ni hotel pustiti potrgati niti nekomu, ki je ponujal zanj 18.000 din. Dejal je: »Bog ga je dal, bog ga naj pa še vzame.« Ne zato, ker nam je odtegnil toliko litrov pijače, ampak zato, ker je pustil tako kruto neobdelan vinograd in bil povzročitelj gnezdica za najrazličnejše bolezni trsa. Tudi zanj naj bi veljal star rek: »Blagor ubogim na duhu, ker njih je nebeško kraljestvo.« Jaz pa bi dodal še nekaj poleg: »Bog ti žegnaj pijačko, ki si si jo pripravil za nebeške poljane.«

Sklepi za dvig kmetijstva

1. ZIVINOREJA: Skrb za zadostno število plemenjakov, njihova nabava in stalna kontrola nad izpolnjevanjem plana obvezne oddaje. — Kontrolirati moramo, da ne bo šla v zakol plemenska živina. Stediti s krmo. Poživitev živinorejskih odsekov pri kmečkih zadrugah in uvedba selekcije.

2. POLJEDELSTVO: Popis jesenske setve, izvajanje globokega oranja, apnenje kislil zemljišč in melioracija. Čiščenje travnikov.

3. SADJARSTVO: Čiščenje in škropljenje sadnega drevja kot predpogoja za dvig sadjarske proizvodnje. Obnova sadovnjakov in drevesnic.

4. Ureditve gospodarskih in odkupnih listov.

zade te kot pa Slovenija. Če ne bomo pomagali južnim republikam, lahko pride do velike katastrofe v našem živinorejstvu ob padcu živine v okviru naše države. Nekateri Krajevni ljudski odbori so gledali na fond sena zelo koristolovsko, ko so se upirali popisu sena in slame. Posameznih koristolovskih in zanikrnih kmetov niso videli, ko so imeli še nepokošeno travo in nepobrano koruznico. Take kmetovalce bi ne smeli ščititi, ampak jih predložiti v kaznovanje po uredbi o varčevanju.

O čem bi bilo še treba razpravljati

Ob zaključku zasedanja je spregovoril še tov. predsednik ljudskega odbora Zugelj Martin. Ugotovil je, da se je prav veliko razpravljalo o kmetijstvu in odkupih, kar je popolnoma pravilno, vendar je še ogromno drugih vprašanj, ki bi jih moral rešiti okrajni ljudski odbor. Zelo malo so se odborniki dotaknili prosvetnih in kulturnih vprašanj. Prav ta vprašanja so prav za prav temelj vsega dela. Poučen kmet in razgledan kmetovalec bo z lahkoto razumel današnje gospodarske prilike in bo tudi razumel, da je tak način vodenja gospodarskih prilik edino pravilen, če hočemo zgraditi sami sebi samostojnost, t. j. socializem. Nismo se dotaknili šolstva, ki je posebno vprašanje našega okraja. Prav tako se nismo dotaknili lokalnega in komunalnega gospodarjenja. To so prav za prav zadeve, ki najbolj živo zadevajo našo vas, našega kmeta in njegov življenjski dvig ter zadostitev njegovih potreb. Samo en odbornik se je dotaknil elektrifikacije našega podeželja in vendar je vedno govora prav o tem. Tudi trgovina je važno vprašanje. Samo pogledimo, koliko je naš kmet zaslužil samo z odkupom, 29 milijonov 200.000 dinarjev je dala naša država našemu kmetu. On pa je potrošil od tega po vezanih cenah

v naših trgovinah za 18.784.000 din. V prosti trgovini je porabil 792.000 din, kar zopet kaže, da je v glavnem porabil denar za blago po nižjih in prostih cenah, kar se pravi, da je oskrbovan po nižjih cenah. V kmečkih rokah je zdaj še vedno 7.000.000 din. To so številke samo za one predmete, ki jih je prodal po odkupnih cenah. Koliko pa je še denarja iz prostih virov. Če vse to izračunamo, nam stoji jasno pred očmi, da je tarnanje o slabem gospodarskem stanju le parola za ljudi, ki hočejo našemu človeku samo slabo.

Vedno govorimo, da ni nikjer ničesar dobiti. Pogledimo še to plat. Blagovnega prometa je bilo samo 80 %, to se pravi da je ena petina blaga na zalogi. Blaga, ki ga je mišljeno prodajati samo po garantiranih cenah, je izrabljeno samo 62 %, blaga po vezanih cenah 58 % in blaga po prostih cenah je izrabljeno 96 %. Kaj nam kažejo te številke? Te številke nam kažejo, da je kupni fond našega ljudstva zelo narasel in da ljudstvo kupuje blago po vezanih cenah in garantiranih le takrat, kadar je najnujnejše. Pa še nekaj. Blago garantirane potrošnje je navezano na odkupe, ki pa, kakor smo že prej videli, ne ustrezajo možnostim, ki so v našem okraju.

Po prvem okrajnem zboru Fronte

V nedeljo 26. novembra so se člani okrajnega zbora OF zbrali na prvem zasedanju — najvišje politično predstavništvo Fronte v okraju je začrtalo smernice dela za prihodnje mesece.

Od 185 izvoljenih članov jih je prišlo 135. Res je, da nekateri od 50 manjkajočih niso mogli ta dan v Novo mesto; nekaj se jih je opravičilo, nekatere je zadržalo morda slabo vreme. Nikakor pa ni lepa slika za pravkar izvoljene delegate, da so manjkali že na prvem zboru. Vsi, ki pa so prišli, so bili zadovoljni s potekom in sklepi, ki so jih s svojim sodelovanjem na zboru pomagali postaviti. Zboru je prisostvoval kot gost tudi član IO OF Slovenije in sekretar Oblastnega komiteja KPS tov. inž. Jože Levstik, opazili pa smo tudi člane okrajnega komiteja, OLO, mestnega ljudskega odbora in MO OF.

Kaj je novega v življenju Fronte? Oblika okrajnih zborov — najvišjih predstavnikov naše enotne politične organizacije. Dvakrat na leto, po potrebi pa tudi večkrat, se bodo odslej sestajali člani okrajnega zbora in sklepali o delu, napredku in pomankljivostih frontnih organizacij.

vsem organizacijam, da posnemajo frontovce v tistih vaseh, kjer se je delo razmahnilo prav zato, ker so sami vzeli vajeti v roke — in ne čakajo samo, kaj bo »padlo« z okrajnega odbora OF.

Pred volitvami so se vrste naših članov očistile; marsikaj slabega se je vgnedilo v zadnjih letih pod okriljem OF. Nedelavne, spekulantske člane je treba odstraniti iz organizacije; v Dol, Toplicah so jih n. pr. pred volitvami izključili 12. novih pa sprejeli 22. Tako je bilo tudi marsikje drugod. Skupno je bilo sprejetih v članstvo OF 1165 novih članov, izključenih pa 123. Vrste Fronte pa je treba še razširiti — saj smo doslej zajeli komaj 60 odstotkov volivcev okraja v članstvo OF.

Marsikaj je vsebovalo poročilo sekretarja, Skrb za mladino se zanemarija — v Suhorju ni bilo že 5 mesecev sestanka, na Stari Bučki, Dolnjih Dolah, v Prekopi in St. Jurju mladinske organizacije sploh ni! — povezava z organizacijo AFZ je marsikje šibka; manjka dobrih sestankov,

gi krajevnih ljudskih odborov in njihovem samostojnem delu. Kritiziral je zbor, da ima v svoji sredi, to je v novem okrajnem odboru OF, samo 4 tovarišice. Od naših žena je ogromno odvisno, kako hitro bomo zgradili socializem. Tovariš inž. Levstik je govoril tudi o vlogi, ki jo je odigrala jugoslovanska delegacija na zadnjem zasedanju organizacije združenih narodov pod vodstvom tov. Kardelja. Delegati so med njegovimi besedami navdušeno vzklikali tovarišu Kardelju.

Za tov. Levstikom se je oglasil tudi tov. Martin Zugelj, sekretar OK KPS. Govoril je o imperialističnih težnjah Sovjetske zveze, o požaru na Koreji, ki ga je zažgala nespametna ruska politika, o odnosih SZ do naše domovine v času vojne in zdaj in o »zdravih silah«, ki dejansko ozdravljajo od ruskih zablod, pri čemer je omenil pismo, ki ga je na svobodo izpuščen Sreten Zujevič poslal »Borbici«. Poudaril je, da spada dosledna izpolnitev odkupov v okviru ukrepov za vsestransko štednjo, pri čemer

PODELJENE SO BILE ZASTAVE NAJBOLJŠIM TEKMOVALCEM

Izvršni odbor OF Slovenije je pred kratkim podelil prehodne zastave najboljšim tekmovalcem, ki so se odzvali njegovemu pozivu na počastitev 10. obletnice ustanovitve OF. V mesecu oktobru so bile v Sloveniji najboljše frontne organizacije:

Josip dol (okraj Maribor - okolica), Zavrč (okraj Ptuj) in Jezersko (okraj Kranj - okolica).

Med 500 delovnimi kolektivi pa so se najbolj odlikovali:

Lesno industrijsko podjetje Ajdovščina, Državno kmetijsko podjetje Črnelo-Čemšenik in rudnik živega srebra Idrija.

kjer bi ljudje zvedeli, kaj novega itd. Kjer se ljudje ne pomenijo o potrebah naše skupnosti, tam tudi ni uspehov pri odkupih, kakor n. pr. v Prekopi, Smarju, Prečni, Ločni in drugod. Pa pogledimo spet v St. Jernej: plan odkupa krompirja so preseglj za 2000 kg, doseglj so plan žita, odkupili že precej masti itd. Odkupi so se zelo izboljšali tudi v Ajdovcu, Zburah, Globodolu, Žemberku in še v nekaterih krajih. Lahko bi se naredilo več, če bi tudi Ljudska inšpekcija zažvela tako, kakor je treba. Ta organ množične ljudske kontrole ni postavljen samo za pregledovanje trgovin in mesnic; nasprotno, prav povsod in za vse se morajo ljudski inšpektorji zanimati. Seveda ne smejo posnemati člena ljudske inšpekcije iz Smarjeških toplic, ki je kupoval mleko po 7, prodajal pa po 30 dinarjev...

Boleča točka našega dela je ideološko in kulturno-prosvetno delo na vasi. Tu smo še prav malo naredili. Neuk, zaostal človek seveda ne more dojemati, zakaj danes tako hitro gradimo številne tovarne, kako postajamo vedno bolj neodvisni od tujcev, kako si krepimo obrambne moči. Zaostalost Dolenjca še vedno tepe. Kulturna in prosvetna zaostalost rodi seveda tudi slabe sadove v našem gospodarjenju.

Zaradi takih in podobnih šibkosti se tekmovanje na čast 10. obletnice ustanovitve OF še ni razmahnilo tako, kakor bi to bilo potrebno. O tem so nato poročali člani zbora iz raznih delov okraja.

Culi smo, kako delajo zadrugne ekonomije in nekatere obdelovalne zadruge. Frontni odbori se ponekod — n. pr. v St. Petru — vse premalo brigajo, kako teče življenje v zadrugi, zato pa tudi ni prave pomoči. Iz St. Jerneja so poročali, da so postavili v vsaki vaški odbor OF enega člana odbora, ki bo pomagal krajevnomu ljudskemu odboru pri pravičnem razdeljevanju odkupov. Za drugo leto, tako je poročal tovariš Majzelj, nima KO OF St. Jernej nobenih skrbi, da ne bi vsi kmetje v redu izpolnili vsen obveznih oddaj. Takšna naj bi bila pomoč Fronte ljudski oblasti povsod v okraju!

V starih odborih je bilo ponekod po 15 odbornikov — delala pa sta po eden ali dva. Do tega ne sme odslej nikjer več priti! Nedeljavne odbornike je treba klicati na odgovor! Tov. Siško je poročal o zadruzi v Orehovic. Kritiziral je nedelavnost večine starih odborov, Marsikje so slabe ceste, v ljudeh pa ni pravega čuta za živino, ki se muči po blatu. — Ostra kritika je padla na račun takih »planov«, ki najprej zidajo, potem pa — podirajo... Tako je v svinjarih v Zalogu, pa tudi kje drugje. Zdrav čut članov Fronte je pokazal, da se zavedajo, kaj je ljudsko premoženje.

»Vsi dajemo za skupnost, vsi pa bomo tudi od nje manj prejeli, če se bo razširilo... Take gradnje so sabotaža!«

Tako je z ostrimi in pravilnimi besedami obsodil eden delegatov birokratsko, papirnatost planiranja.

V imenu IO OF Slovenije je govoril med razpravljanjem tudi tov. inž. Levstik o ogromnih nalogah, ki so pred Fronto, o vlo-

je navedel primer Črne gore, kjer je dobil vsak prebivalec, ki prejema garantirano oskrbo, 12 kg krompirja za celo leto! Ta krompir je bil poslan bratski republikli iz Slovenije, zato morajo frontne organizacije še in še tolačiti varčevanje vsemu svojemu članstvu. Pri nas ponekod kmetje se pokladajo za nasteljo živinji slamo, v Bosni, Liki, Dalmaciji in Crni gori pa hranijo govedo in ovce že s smrekovimi vejami! Vse to morajo odbori OF vedeti in razlagati ljudstvu.

Člani zbora so se živahno oglašali k besedi. Marsikaj dobrega je bilo povedanega, tako, da bo nov 60 članski okrajni odbor OF in njegov izvršni odbor, ki sta bila ta dan izvoljena, lahko uspešno delal. Sprejeti so bili važni sklepi, ki bodo utrdili naše organizacije in vnesli v tekmovanje, ki mora čimprej zajeti sleherni vas, več življenja in gibčnosti. Člani zbora pa bodo — vsak v svojem kraju! — delali predvsem na utrditvi osnovnih frontnih organizacij. Bolj ko bodo te samostojne in delavne, več uspehov bo imela Fronta novomeškega partijskega okraja.

500 članov Fronte v pomoč razvoju Metlike

V Metliki je frontna organizacija precej močna. Pred volitvami v OF odbor se je članstvo povečalo za 100 članov, tako, da šteje sedaj 510 članov. Ze predvolilne priprave so pokazale, da bodo volitve v redu potekale in da bo uspeh 100%. Na sestanku aktivna OF, ki je bil dan pred volitvami, se je zbralo čez 80 ljudi. Pogovorili so se o tekmovanju volilnih enot, o mestni godbi, ki je zaigrala na dan volitev budnice, ter o bodočem delu organizacije OF. Tudi o varčevanju in nalogah ljudske inšpekcije so se pogovorili. Le o delu in gospodarskih nalogah ljudskega odbora so se bolj malo pogovorili. Na predvolilnem sestanku članov OF, ko je fronta sprejemala polletni načrt na 10 obletnico, so frontovci objavili, da bodo frontovci sodelovali pri popravilu lokalnih cest, gradnji gimnazije in pri ureditvi drevnic ter nasadov v Metliki. Vendar se del še ni lotil nihče. Ceprav razruvane ceste vpijejo po popravilu, okna na nedograjeni gimnaziji obtožujejo strme v mimoidočega čes, kdaj se me boste usmili!

Ceravno so o tem že pisali časopisi, zgleda, da je to odgovornim malo mar. Vendar tako v Metliki ne bo šlo več dalje. Pet sto članov fronte na čelu z neizvoljenim odborom mora čvrsto prijeti situacijo v roke in pomagati gospodarskemu razvoju v Metliki. Samo seje OF odbora naj več ne sklicujejo v gostilno. Pa edini članici OF v Metliki, ki ni čutila dolžnosti, da bi šla na volišče in kot pripadnica borbene in napredne organizacije napravila svojo dolžnost, naj odzamejo legitimacijo. Frontna organizacija mora, prekaljena v NOB voditi svojo dejavnost v mestu.

